40ՐԴ ՏԱՐԻ — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1909 — ԹԻՒ 1513

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՊՈԼԻՍ, ՊԱՊԸ — ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ
Էպուսսուուտ (Սեփեթճի) փողոց թիւ 38

BUREAUX DU JOURNAL HAIRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Eboussuoud No. 38
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ համար . . . . . 300 թիւ 75 դրչ. Մէջ
» » . . . . . 150 » 40 »
Գաւառաններու . . . . . 300 » 100 »
» . . . . . 150 » 50 »
Օտար երկիր երկօրեայ . . 300 » 25 ֆրանք
» » տրիւնօրեայ . . 300 » 30 »
Ռուսիա . . . . . 300 » 10 րուպի
(Մնւս պայմանները տեսնել 4րդ երեսը)
Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն
ետ չի դարձուիր։

درعليه ده باب عالى جاده سنده ابوالسعود سوقاغى نومرو ۳۸
غزته‌سى اداره‌سنه «هيئره»

10 ՓԱՐԱ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՀԱՅ-ԿԱԹՈԼԻԿ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ԿԱԶՄԱԼՈՒԾՈՒՄԸ

Հայ-կաթոլիկ հասարակութիւնը կը գտնուի այսօր անհանդարտելի կացութեան մը մէջ, Սուլթան Համիտի մէկ ապօրէն միջամտութեան հետեւանքով։ Ըստ օրինի, Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքի մը քով պէտք է գտնուի փոխանորդ մը, որ, Պատրիարքին հրաժարման կամ մահուան պարագային մէջ, կը կատարէ ինչ որ մենք կը կոչենք տեղապահական պաշտօն մը։ Այս կարեւոր դիրքին մէջ կը գտնուէր Տէր. Աբրահամ։ Այսօր չկայ Պատրիարք, որովհետեւ Տէր. Սապաղեան հրաժարած և հրաժարեցուած ալ ընդունուած է Բ. Դռնէն, չկայ և ոչ իսկ փոխանորդ մը, որ օրէնքին նախատեսած կերպով, տեղապահութեան պաշտօնը վարէ և նոր պատրիարքի մը ընտրութեան գործերուն հոգ տանի, որովհետեւ տարիներ առաջ, Սուլթան Համիտ իր մէկ լրտեսին տեղեկագրին վրայ՝ նեստոր է Տէր. Արսիաբեանը մոռզիւր տեղ ուղարկելու և պահանջեր է ասոր հրաժարեցուցիչը։ Տէր. Աբրահամ զոհուեցաւ այս բռնապետական հրամանին վրայ։

Անոնցմէ օրէնքը կ'արգիլէր ասոր տեղ ուրիշ մը ընտրելու ձեռնարկել։ Տ. Սապաղեան Պատրիարք վախցաւ կամ չուզեց նոր փոխանորդի մը մասին հոգ ընել և ինքը առանձինն, վարեց ամէն բան, բնականաբար աւելի գէշ քան լաւ։ Ան հա այս գատապարտելի զանցառութիւնն է որ առիթ ընծայեց գերահռչակ Գերապայծառ Դուսնեանին՝ իբր փրկիչ մը գալ անկումէ հասարակութեան գլուխն, ինքզինքը Հռոմէն հոս ղրկել տալով իբր ազգային մասնակարար՝ թափուր և անոք մնացած Պատրիարքարանի մը վրայ հսկելու համար։ Հռոմին այս անհանգստութեան տեղի չէր ունենար, եթէ օսմ. օրէնքին պահանջած փոխանորդը իր աթոռին վրայ դանուէր։

Մեր Հայ-կաթոլիկ հասարակութիւնը թուլութեան, անվճռակամութեան, անհոգութեան անքաւելի յանցանք մը գործած կ'ըլլայ եթէ ո և է կերպով հաստատէ Հըռոմի այս ապօրէն միջամտութիւնը, որ, ինչպէս ըսինք, անուղղակի հետեւանքն է Սուլթան Համիտի կողմէ պատրիարքական փոխանորդ Տէր. Արսիաբեանի պաշտօնազրկի ըլլալուն։ Գերդ. Դուսնեանի գալուստը հակօրինական և անօրէնը գործ մըն է որ պէտք է Պատրիարքարանի պատմութեան մէջէն ջնջուի առանց հետք մը թողնելու։ Պէտք չէ որ նախընթաց մը կազմէ և պէտք չէ որ այսպիսի նախընթաց մը ծառայէ ապագային մէջ ամենագութիւններու և զեղծումներու կրկնութեան։

Դիւրին է վերադառնալ օրէնքին որոշած վիճակին, ուրկից Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքարանը դուրս եկած էր անցեալ բռնատիրական ըէժիմին ատկ։ Այս վերադարձը անհրաժեշտ իսկ է, և անոր առիթ կ'ընծայէ նոյնիսկ Բ. Դռնէն եկած պատրաստին, որ կը հրամայէ ձեռնարկել նոր Պատրիարքի մը ընտրութեան։

Յայտնի է թէ նոր Պատրիարքի մը ընտրութիւնը կը կատարուի եպիսկոպոսներու Սիւնհոդոսէն։ Հարկ է նախ հրաւիրել զանոնք Պոլիս, ժողով դումարել, կատարել այլեւայլ ձեւակերպութիւնները, որոնց պէտք է հսկէ կամ նախագահէ յատուկ պաշտօնատար մը։ Վասը, Հայ-կաթոլիկ հասարակութեան Կրօնական և Քաղաքական ժողովները պիտի դումարուին նեստոր առնելու համար Բ. Դռնէն եկած պատրաստին։

Ինչ պիտի պատասխանեն։

Չեն կրնար յայտարարել թէ կրնան ձեռնարկել պատրիարքի մը ընտրութեան, որովհետեւ Սիւնհոդոս կազմուած չէ։ Չեն ալ կրնար մէկը Տեղապահ ընտրել և անոր վաւերացումը խնդրել Բ. Դռնէն սպասելով որ Սիւնհոդոս դումարուի, որովհետեւ օրէնքը չի թոյլատրեր Հայ-կաթոլիկ հասարակութեան այսպիսի Տեղապահ մը ընտրելը Փոխանորդն է որ Տեղապահի պաշտօնը կը կատարէ։ Հետեւաբար Վարչութիւնը պիտի ընտրէ մէկը իբր Փոխանորդ և պիտի ներկայացնէ զայն Բ. Դրան ի վաւերացումն։

Մենք կը կարծենք որ, այս ուղղութեամբ աւելի բանաւոր, աւելի օրինական քայլ մը կայ առնուելիք, որուն խոկն պիտի համակերպի Բ. Դուռը։ Եւ այս քայլն ալ հետեւեալն է։

Վարչութիւնը ներկայացնելու է Բ. Դրան Գեր. Արսիաբեանը իբր փոխանորդ, յայտնելով թէ այս վերջինն օրինաւորապէս ընտրուած էր, թէ դահընկէց բռնաւորին ապօրէն ազդեցութեամբը միայն պաշտօնէ հանուած էր, և թէ առանց այս բռնապետական միջամտութեան Հայ-կաթոլիկ հասարակութիւնը պիտի ունեցած ըլլար վերջը այսօր իբր պատրիարքական փոխանորդ։ Այս պարագային տեղ ունեցած գործողութիւն մը չեղեալ է, ըստ օրինի։ Բ. Դրան կը պատկանի վերահաստատել նախապէս փոխանորդ ընտրեալ Գեր. Արսիաբեանը իր պաշտօնին մէջ։

Ամէն ոք կը յիշէ թէ Մէպուսական ժողովը Սան-Սթեֆանօ վերապատ իր ազատութիւնը, նախագահական աթոռին վրայ իսկոյն վերահաստատեց Ասմէտ Բիլա պէյը և անոր տեղ իրատեով նշանակուած նախագահին անուանումը և ընտրութիւնը չեղեալ նկատուեցան։ Օրինակը, մեր աչքին առջեւ է։ Վարչութիւնը պիտի գործ է Պատր. Փոխանորդ մը հաստատել Պատրիարքարանին մէջ, մինչեւ որ Ժամանակը գայ Պատրիարքի մը ընտրութեան ձեռնարկելու։ Հարկ չկայ նոր անձ մը այդ պաշտօնին բերելու, քանի որ նախկին Փոխանորդը կորսնցուցած էր իր պաշտօնը։

Այս կերպով կը վերջանայ Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքարանի ներկայ ճգնաժամը։ Ամէն ոք կը տեսնէ թէ Սուլթան Համիտ ինչ ալ ընէ, ինչ ալ ընել տայ, չի կրցաւ ջնջել Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքարանի գոյութիւնը։ Ան կը մնայ միշտ ինքնուրոյն, ինքնավար, ինքնիշխան, ինչպէս որ եղած է մինչեւ այսօր։

ԵՐԿՈՒ ԶՈՀԵՐԸ

ՏԻԿԻՆ ԺԱՓԻ

ՆԿԱՐԻԶ ՍԹԷՖՆԷՅԼ

Նը լսկ բռնութեան մը երեսէն, որուն պատճառած չարիքը դարմանելը հնար է՝ հղելութիւնը Բ. Դրան ծանուցանելով։

ՀԵՌԱԳԻՐ ԲԱՄՊԱԿ

Մանչհսթր, 8 Նոյեմ.
Սլսօթ 7.56

ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎՈՅ ԴԵՐԸ ԻՆՉՊԻՍ ԸՄԲՌՆԵԼՈՒ Է

Ուրիշ ինչ ալ մեզադրելու ըլլանք մեկնող Գեղ. Ժողովին՝ չենք կրնար վինք ծանրութեան յանցանքով ամբաստանել։

Իր անկողմնակալ և արդար դատաքաղերը պիտի ըլլայ «Գործեց և մեռաւ։» Լաւ գործեց թէ չէ։— կարծիքները կրնան տարբերիլ այս մասին, և քանի որ ամէն գործ իր արդիւնքին կը դասուի՝ ոչ ոք պիտի կրնայ բացարձակ վճռաւորութեամբ լաւին համար կարծիք յայտնել, մէկալ կողմանէ կրնանք հաստատուիլ պատուն ալ պիտի գնահատին մեզմացուցիչ պարագաներ։

Դէպքերուն մեզմացումները մէկդի, իմ ատենս մը միջոցին խելօքցած լսած եմ, չնչաւոր մը որ անկողնաթեան էր և չի հասած չէր նեղեր, ըսաւ թէ խղճի մաղք չէր կրցած աշխատիլ ու պիտի չկրնար ալ աշխատիլ եթէ վերահին ընտրուէր, այդ պաշտօնին, ինչպէս պիտի ընտրուէր չատ հաւանօրէն առանձին քաէֆերիութեան արդիւնքին դասակով։

Աւելի որոշ բառերով՝ նոյն բանը ըսած նաև Գարաւեան էֆ ն, աւելցնելով որ մեր Գաղ. Ժողովը աւելի չատ զգաղում ունի քան օսմ. կառավարութեան Խարիճիյէի և Մալիյէի նախարարութիւնները միասած . . . : «—Շատ, չա ատատ ու պարապ ժամանակ ունեցող մարդիկ կրնայիք այս պաշտօնին», եղաւ երկօրէին ալ յանկերգը։

* * *

Դարմանը ատ չէ սակայն։ Սափկա ատժամանակնայ, սխալ և դէշ գործման մըն է ցա՛ւի մը որ աւելի խորունկ է, և զոր պէտք է, նախ, ճանչնալ։ Երկիրը պիտի չդանուի ճչմարտապէս ձեռնհաս և խղճմտիր մէկը՝ որ «չա՛տ ազատ և պարապ ժամանակ ունենայ . . .», բայց՝ թերեւս՝ մէկ-երկու ծերացած և հանգստեան կոչուած պետական պաշտօնատարէ, որոնց քով պէտք եղած ևատնդը և քիչ մըն ալ յանգգնութիւնը գուցէ չդանենք ա՛լ։

Ցաւը՝ ատ՛ է։

Երեսփ. և Գաղ. Ժողովոյ մէկ-երկու անդամները, տաղտկալի օրէն լսկ, երեսնգրկիրնք տիքան պանդխտացուցած մեր մէջ բարոյականի դրօնքան վսակատար գործադրութիւնի՝ որքան պիտի ընէին երիվիներուն ամենէն հանդարտականին մէջ։

Պատրիարքին՝ հանդամանութեան նախագահի մը ունեցած իշխանութենէն աւելի իշխանութիւն չուզեցին Ժողով։ Այդ միջոցին՝ նոյն Տեղապահի մը, յիսուց Իզմիրլեան Պատրիարքին —որ ինքզինք տաժամանակնայ պզտիկ այդ պաշտօնին մէջ՝ հաւանօրէն չէր ուզեր վէճ ունենալ ո և է մէկուն հետ— պաշտօնավարութիւնը դիւրացուց ատնց այդ ըմբռնումին գործադրութիւնը։ Տեղապահ Արշաւսեան Սրբազանն էր միայն, որ, ինչպէս լսեցինք, իմ բոստացաւ իրեն տանմանագծել ուղուած նեղ դերին դէմ... և գիտենք թէ ատոր համար «պատժուեցաւ» հանքէն։ Իսկ Դուբեան Պատրիարք՝ հանդիսատես կամակատարութեամբ մը ցվերջ հետեւիլ եաք քան օրինի իր խոր —և ոչ թէ իր վրայ— դրուած Գաղ. Ժողովին խորհուրդներուն, այն ատեն միայն ծառացաւ՝ երբ այդ խորհուրդներուն մէջ անհետեւողականութիւն տեսաւ։

Այդ, այդ բարոյականի-վարչական բացարձակ ըմբռնումն է— որուն հետեւեցաւ նախորդ վարչութիւնը՝ ղեկավարած իր մէկ-երկու անդամներէն— որ գիտէ վեզի համար, թէպետ չնոտակ է այնուամենայնիւ, որ հիմնապէս անյարմար է մեր վիճակը, մեր կարողութիւնն ու մեր սովորութիւնները ունեցող ազգի մը, և այդպէս ալ արդէն նախատեսուած է մեր Ազգ. Սահմանադրութեան ոգիին մէջ, ինչ կերպով որ ալ զայն մեկնին ոմանք։

Այդպէս, Սահմանադրութիւնը, Պատրիարքին և վարչութեան յարաբերութիւնները դնող իր յօդուածին մէջ, սա՛ խիստ յստակորոշ և ուշադրաւ հատուածը կը պարունակէ.

«...Իսկ երբ սեպտեմբական գործ մը պատահի, որոյ տեսրիւնութեանը համար կարեւի չըլլայ սինչեւ Ժողովոյն գումարման օրը սպասել եւ կամ արտակարգի Ժողով գումարել, Պատրիարքը կրնայ պետ եղածը իսկոյն տեսրիւնել իր վրայ առնելով պատասխանատուութիւնը. բայց պարտաւորեալ է եղելութիւնը արձանագրել տալ կանոնաւոր կերպիւ, եւ որ Ժողովոյն կը վերաբերի նէ՝ պարբերական ճեռկայացուցել վաւերացման համար։»

Այդ, սորան մը միջոցին, պատահեցան չա՛տ մը սեպտեմբական գործեր որոնց համար Պատրիարքները պարտականէին պետ եղածը իսկոյն տեսրիւնել, իրենց վրայ առնելով պատասխանատուութիւնը, բայց չըրին՝ որովհետեւ Գաղ. Ժողովոյն մէջ, ինչպէս ըսինք, անուղղակի հետեւանքն է Սուլթան Համիտի կողմէ պատրիարքական փոխանորդ Տէր. Արսիաբեանի պաշտօնազրկի ըլլալուն։ Գերդ. Դուսնեանի գալուստը հակօրինական և անօրէնը գործ մըն է որ պէտք է Պատրիարքարանի պատմութեան մէջէն ջնջուի առանց հետք մը թողնելու։ Պէտք չէ որ նախընթաց մը կազմէ և պէտք չէ որ այսպիսի նախընթաց մը ծառայէ ապագային մէջ ամենագութիւններու և զեղծումներու կրկնութեան։

Դիւրին է վերադառնալ օրէնքին որոշած վիճակին, ուրկից Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքարանը դուրս եկած էր անցեալ բռնատիրական ըէժիմին ատկ։ Այս վերադարձը անհրաժեշտ իսկ է, և անոր առիթ կ'ընծայէ նոյնիսկ Բ. Դռնէն եկած պատրաստին, որ կը հրամայէ ձեռնարկել նոր Պատրիարքի մը ընտրութեան։

Յայտնի է թէ նոր Պատրիարքի մը ընտրութիւնը կը կատարուի եպիսկոպոսներու Սիւնհոդոսէն։ Հարկ է նախ հրաւիրել զանոնք Պոլիս, ժողով դումարել, կատարել այլեւայլ ձեւակերպութիւնները, որոնց պէտք է հսկէ կամ նախագահէ յատուկ պաշտօնատար մը։ Վասը, Հայ-կաթոլիկ հասարակութեան Կրօնական և Քաղաքական ժողովները պիտի դումարուին նեստոր առնելու համար Բ. Դռնէն եկած պատրաստին։

Ինչ պիտի պատասխանեն։

Չեն կրնար յայտարարել թէ կրնան ձեռնարկել պատրիարքի մը ընտրութեան, որովհետեւ Սիւնհոդոս կազմուած չէ։ Չեն ալ կրնար մէկը Տեղապահ ընտրել և անոր վաւերացումը խնդրել Բ. Դռնէն սպասելով որ Սիւնհոդոս դումարուի, որովհետեւ օրէնքը չի թոյլատրեր Հայ-կաթոլիկ հասարակութեան այսպիսի Տեղապահ մը ընտրելը Փոխանորդն է որ Տեղապահի պաշտօնը կը կատարէ։ Հետեւաբար Վարչութիւնը պիտի ընտրէ մէկը իբր Փոխանորդ և պիտի ներկայացնէ զայն Բ. Դրան ի վաւերացումն։

Մենք կը կարծենք որ, այս ուղղութեամբ աւելի բանաւոր, աւելի օրինական քայլ մը կայ առնուելիք, որուն խոկն պիտի համակերպի Բ. Դուռը։ Եւ այս քայլն ալ հետեւեալն է։

Վարչութիւնը ներկայացնելու է Բ. Դրան Գեր. Արսիաբեանը իբր փոխանորդ, յայտնելով թէ այս վերջինն օրինաւորապէս ընտրուած էր, թէ դահընկէց բռնաւորին ապօրէն ազդեցութեամբը միայն պաշտօնէ հանուած էր, և թէ առանց այս բռնապետական միջամտութեան Հայ-կաթոլիկ հասարակութիւնը պիտի ունեցած ըլլար վերջը այսօր իբր պատրիարքական փոխանորդ։ Այս պարագային տեղ ունեցած գործողութիւն մը չեղեալ է, ըստ օրինի։ Բ. Դրան կը պատկանի վերահաստատել նախապէս փոխանորդ ընտրեալ Գեր. Արսիաբեանը իր պաշտօնին մէջ։

Ամէն ոք կը յիշէ թէ Մէպուսական ժողովը Սան-Սթեֆանօ վերապատ իր ազատութիւնը, նախագահական աթոռին վրայ իսկոյն վերահաստատեց Ասմէտ Բիլա պէյը և անոր տեղ իրատեով նշանակուած նախագահին անուանումը և ընտրութիւնը չեղեալ նկատուեցան։ Օրինակը, մեր աչքին առջեւ է։ Վարչութիւնը պիտի գործ է Պատր. Փոխանորդ մը հաստատել Պատրիարքարանին մէջ, մինչեւ որ Ժամանակը գայ Պատրիարքի մը ընտրութեան ձեռնարկելու։ Հարկ չկայ նոր անձ մը այդ պաշտօնին բերելու, քանի որ նախկին Փոխանորդը կորսնցուցած էր իր պաշտօնը։

Այս կերպով կը վերջանայ Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքարանի ներկայ ճգնաժամը։ Ամէն ոք կը տեսնէ թէ Սուլթան Համիտ ինչ ալ ընէ, ինչ ալ ընել տայ, չի կրցաւ ջնջել Հայ-կաթոլիկ Պատրիարքարանի գոյութիւնը։ Ան կը մնայ միշտ ինքնուրոյն, ինքնավար, ինքնիշխան, ինչպէս որ եղած է մինչեւ այսօր։

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՁՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՍԹԷՖՆԷՅԼԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

ԳԵՂԱՆԻ ԿԻՆ ՄԸ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԱԾ

ԻՐԵՒ ԻՐ ԱՄՈՒՍՆՈՅՆ ԵՒ ՄՕՐ ՍՊԱՆՆԻԶԸ

(Շար. հարցաքննութեան)

Սթէյն.—Երբևէ դրամ ուզած կամ ուզել տուած չեմ Պ. Շուանարէն։ Ընդհակառակն, ինք, իբրեւ ազնուապետ մարդ, ինքնաբերաբար տուած է։ Օր մը փափկութեամբ ընծայուած ծաղկեփունջի մը մէջ վեց հատ հազար ֆրանքնոց թուղթ դտայ։

Նախ.— Կ'ըսէք թէ երբեք դրամ ուզող կին մը չէք եղած։ Ինչ կը նշանակէ ուրեմն պարբերթային մէջ եղած ձեր նամակներէն միայն սա կտորը. «պէտք է որ ինքզինքս վաճառեմ, այս նեղ կացութենէն ազատելու համար։»

Սթէյն.— Կը ցաւիմ գրած ըլլալուս համար այդ խօսքը որ իմ մտածումս չարտայայտեր։ Երբ այդ նամակը գրելու չատ մեծ նեղութեան մէջ էի։

Նախ.— Այդ միջոցին չէ՞ր որ Պ. Պալէնքօբը ճանչցաք։

Սթէյն.—Այո՛։

Նախ.— Մէդրթոնլիմէյնի մէջ հանդիպեցաք իրեն, բայց դժբախտաբար հարստ չէր։ Թէեւ այդ հանդիպումը մէն քանի մը օր ետքը ղինքը ընդունեցիք Վէր-Լօժիի տան մէջ, բայց չուզեցիք վերջինիդ պզտիցուս, քանի դրամ չունէր։

Սթէյն.—Ատոր համար չէ, այլ որովհետեւ իր ընթացքին չհաւնեցայ։

Նախ.—Դուանաք Պ. Շուանարէն։ Ըսիք թէ իրեն հետ խզուեցաք, որովհետեւ աղջկանը ամուսնութեան առիթով ձեզի խորհուրդ չէր տարցուցած և ուզիք որ ձեր ամուսնին ալ հետը խզուի։ Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ այս խզումէն ետքը ձեր ամուսնոյն նամակ մը գրել տուիք Պ. Շուանարի ուղղուած, որով կը հրաւիրեիք գալ պատկերներու ցուցադրութեան մը։ Իրմէ դրամ սաանալու համար չէ՞ր։

Սթէյն.— Կը կրկնեմ որ երբեք դրամ չեմ ուզեցած Պ. Շուանարէն։

Նախ.— Պ. Շուանար ձեր հրաւէրին պատասխանեց, բայց իր այցելութիւնը պակ էր։ Պէտք էր կրկին վինքը տեսնել։ Ձեր ամուսնոյն նորէն գրեց։ Առաւօտի նամակը ձեր ձեռքով սրբագործուած է։

Սթէյն.— Չեմ ուզեր որ Պ. Շուանարի հետ ատրուիլս պատճառ ըլլայ նաև երկոնս հետ խզուելուս։

Նախ.— Այս նամակներէն ցոյց կուտան թէ այդ միջոցին չատ նեղութեան մէջ էիք և այս նեղութեան մէջէն է որ կը սկսիք ընդնշմարել ոճրին չարժառիթը։

Սթէյն.— Ձեր բացատրութիւնը չկ'ուզեմ և կը սպասեմ որ հակառակը ապացուցանէք։

Նախ.— Ապացոյցներ պիտի տամ։ Այդ թուականին չատ դրամ պարտք ունէիք Մարքեթ Վէլֆի։ Տատիկիս մը որ իր ծառներուն չվճարեր կը նշանակէ որ չատ նեղն է։

Սթէյն.— Մարքեթէն քաշուելիք բան մը չունէի. ատեն ատեն հաշիւը կը մաքրէի։

Նախ.— Միայն անոր պարտք չունէիք, այլ նաեւ ձեր հացթուխներուն։

Սթէյն.— Տարուան վերջը հաշիւնին կը մաքրէի։

Նախ.— Սովորութիւնը այդ չէ։

Սթէյն.— Ես միշտ այդպէս ըրած եմ։

Նախ.— Ոճիրէն եաքը ձեր նօտարը 8000 ֆրանք պարտք վճարեց։

Սթէյն.— Ամուսնոյս ժառանգ ատեն 1700 ֆր. պարտք կար. մնացածը մեր տան նորոգութեան համար ծախսուած է։

Նախ.— Ձեր իսկ խոստովանութեամբը, այդ միջոցին, կը կրկնեմ, նիւթական չատ նեղ վիճակի մէջ էիք։

Սթէյն.— Ճիշտ չէ։

Նախ.— Տակաւ, ասիկա կ'երեւայ սա նամակէն զոր ձեր մօրը գրած էք։ «Զզուած եմ, կը գրէք, ամէնքեան կը նեմ կոր սա նեղութենէն ազատելու համար... ձեռքէս եկածը ըրի որպէսզի իր պատկերներուն ցուցահանդէսը յաջողի, բայց մեծ արդիւնք մը չստացաւ։» Վերջապէս, առակ քիչ հարթ է որ կը ծանօթանաք Պ. Պարթրեվլի հետ։ Բարեբախտաբար Պ. Պալէնքօբի տեղը պիտի անցնի, որ ձեզ թողած էր առանց գլուխ դաշել մը ատլուս, ըստ ձեր խօսքին։ Ո՞ւր ծանօթացաք Պ. Պարթրեվլի։

Սթէյն.— Պ. Մարթէն Թէյլէի տունը։ Իրեն ներկայացուցեալ և պիտ հմայեց իր ախտաբեմտիքը։ Մեր խօսակցութեան մէջտեղ խոստացաւ գալ ամուսնոյս պատկերները տեսնել։ Շատ անգամներ պինքը տեսայ ընկերութեանց մէջ և մեր համակրանքը ուղղի քաղցր զգացումի մը փոխուելուս ու սիրահարուելս։

Նախ.— Եւ այդ վայրկեանէն սկսեալ գաղափար ունեցաք հետը ամուսնանալու կարելիութեան մասին։

Սթէյն.— Երբեք այդ մասին չուտեցինցաս։

Նախ.— Այսուհանդերձ գիտէիք որ ազատ էր և ասիկա ձեզի ամէն յոյս կուտար։

Սթէյն.— Գիտէի որ ազատ չէր։ Գիտէի որ, և ինք բոած էր, երբեք մերբան չպիտի ամուսնանար, քանզի չէր ուզեր իր պատկերներուն նոր մայր մը տալ մեռոզին տեղ։ Ձեր բոած միտքերնիդը սրբիլն անկարելի էր։

ԱԽԱՐԱՒՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆՔ

ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐԷՆՔ ՄԸ

Նախադասը չպնդեր և կը հանի այն վայրկեանին ուր Տիկին Ժասլի իր ազ-ջիկին հրաւէր կը առնայ քանի մը օր գալ Բարիզ անցնելու։

—Հոս, Կ'ըսէ Նախադասը, դէպք մը կը պատահի որուն վրայ ձեր բոլոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ, քանզի ամբաստանող կողմը անկէ վաստակ ալ-ած հանէ։ Տիկին Ժասլի ո՛չ թէ ձեր տունը, այլ իր միւս տղկան Տիկին Հէրի տունը պիտի հիւր ըլլար։

Արդ, ձեր ուշադրութեան վրայ, վերջին վայրկեանին կը հրաժարի իր որոշումէն և ձեր ծոծրակի տունը կուգայ։

Սքէյն.—Մայրս քրոջս տունը չգնաց որովհետև անկէ հինգերորդ տարին կը բնակի և տանդուխը եղել դժուար է։ Բնակարանը պզտիկ է, այս պատճառաւ մտածեցի որ հիւանդ մայրս առնէն մօտաւոր աւելի հանգիստ պիտի ըլ-նէր իմ քովս քան թէ քրոջս տունը։

Նախ.—Կ'երթաք կայարան ձեր մօրը ապահովու և կ'որոշէք որ հետեւեալ օրը ապահով և կ'որոշէք որ հետեւեալ օրը Պէլվիւ, Վէր-Լօժիի մէջ պիտի տա-ղընէք։ Բայց վերջին րոպէին կը հրա-ժարիք այս ծրագրէն, ինչո՞ւ համար։

Սքէյն.—Քանզի մայրս անհանգիստ էր և տպաւորը այն է որ Տօքթ. Սչը-րեյեն խնդրելի որ գայ պինդը տեսնէ։

Նախ.—Տօքթառը եկաւ, բայց ձեր մայրը հիւանդ չեռաւ։ Տիկին Ժասլի ամբողջ օրը այդելութիւններով ու ըզ-ոտանիներով անցուցած էր։

Սքէյն.— Այո՛, բայց էր կրնար քը-րոջս տան առնդհանրին կվնել, այն-քան մեծ էր յոգնութիւնը։

Նախ.— Ճիշդ է։ Իրաւամբ Տիկին Հէրի աղջկունքը պարտաւորուեցան դնտապանին անհնակը գալ համբուրելու համար Տիկին Ժասլին։ Բայց այդ յոգ-նութիւնը իր ըրած պատրաստու-թիւնը կը հրաւիրեմ, քանզի ամբաստանող կողմը անկէ վաստակ ալ-ած հանէ։ Տիկին Ժասլի ո՛չ թէ ձեր տունը, այլ իր միւս տղկան Տիկին Հէրի տունը պիտի հիւր ըլլար։

Արդ, ձեր ուշադրութեան վրայ, վերջին վայրկեանին կը հրաժարի իր որոշումէն և ձեր ծոծրակի տունը կուգայ։

Սքէյն.—Մայրս քրոջս տունը չգնաց որովհետև անկէ հինգերորդ տարին կը բնակի և տանդուխը եղել դժուար է։ Բնակարանը պզտիկ է, այս պատճա-ռաւ մտածեցի որ հիւանդ մայրս ա-մէն մտածմբ աւելի հանգիստ պիտի ը-նէր իմ քովս քան թէ քրոջս տունը։

Նախ.—Կ'երթաք կայարան ձեր մօ-րը ապահովու և կ'որոշէք որ հետեւեալ օրը Պէլվիւ, Վէր-Լօժիի մէջ պիտի ան-ց

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

— Ինչպե՞ս է ձեզ հաջողվել ձեր ընտանիքը ապահովել։ Ի՞նչ միջոցներ եք գործադրել։

— Ես ոչ մի միջոց չեմ գործադրել։ Ես ամուսնացել եմ 1909 թվականի հունվարի 18-ին։ Ամուսնանալուց հետո ես ինձ ասացի, որ ամեն տարի մի երեխա պիտի ունենամ։ Եվ ահա ես ունեցել եմ տասներկու երեխա։ Ինչպե՞ս ապահովել նրանց։

ետք իրենց մէջ ո՛չ և է անհամաձայնութեան տեղի չպիտի տան։»

Սպասելիք է. զանազան ազգութիւններու պատկանող 20 ազգասիրական միութիւններու ներկայացուցիչներ մասնակցած են երէկ մեծ հանդիսութեան մը, որ տրված էր այդպէս նոյն նախաթաղումեան։

Հեռագրական Բաժին

ՀՌՈՄ, 8 Նոյ.— Պելկրատէն կը յայտնուի թէ անհիմն է այն լուրը թէ Սերպիոյ և Թուրքիոյ միջև յարաբերութիւնները նորէն ձգտած են, որովհետև ձգտումի ո և է պատճառ չկայ։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ 8.— Օսար թերթերու տուած այն լուրը թէ Պ. Իզվոլսքի լինք առաջարկած էր Աւստրիոյ՝ իրեն կցել Պոսնա-Հերսէքը և նոյն իսկ Նովի-Բազարը, ոսկ մէկ մինիստրը հինն է ա՛յն գաղտնի յանձնարարին զոր 19 Յունիս 1908ին Ռուս կառավարութիւնը ուղղեց Վիեննայի կառավարութեան։ Այդ յանձնարարին մէջ ռուս դաշինքը որոշապէս կը յայտնէր իր փափաքը երթայ վիճակը պահպանելու մասին, երբեմն հանելով Պոսնա-Հերսէքի և Նովի-Բազարի ինդրին ներքին պատասխանատուութիւնը։

ԼՈՆԴՈՆ, 8.— Լօրտերու ժողովը առաջին ընթերցմամբ —որ զուտ ձևական է— ընդունեց ալէմական օրինագիծը։

ՄԱՏՐԻՏ, 8.— Պաշտօնաթերթը հրատարակեց արքայական հրամանագիրն որով սահմանադրական երաշխաւորութիւնները կը վերահաստատուին Պարսկաստանի և Կերտնայի դատաւանները մէջ։

—Ռիֆի մէջ սպանիական զօրքերն առանց ճակատամարտի գրաւեցին Հիմայն դիրքը որ երեքժանիի բոլոր երկրին քանալին է։

ՊԵՐԼԻՆ, 7.— Ֆօսիշէ Ցայթունգ Դանձերէն կ'իմանայ թէ վերջերս այնտեղ ժամանած օսմ. 18 սպանիր Ցէյս դային։ Կ'ըսուի թէ Մարոքի ծառայութեան մէջ մտնելու մտադիր են։

ՊՈՒԽԲՐԵՇ, 8.— Ռուման հեռագրական գործակալութիւնն արտօնութեան հերքելու այն լուրը թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Ռումանիոյ մէջև վինուզրան դաշնագիր մը կնքուելիք է։

ԴԵՀՐՈՆ, 8.— Էքսպլոյ զրկուելիք զօրախումբը մեկնեցաւ։ Խօրդրաքանը յատկապէս կատարուած նիստի մը մէջ, նախարարներուն հետ համաձայնութեան եկաւ նոր փոխադարձութիւն մը կնքելու համար արքունական գոհարեղէնները գրաւի դնել։

—Զորոյ կը չզլի թէ Բաքիմ խան և Շահսէվէնները Սրաէպիէն Թեհրանի վրայ քալել կուզեն՝ նախորդ չաթը գահուն վրայ վերահաստատելու համար։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ, 8.— Կը հաստատի թէ ռուս կառավարութիւնը մտադիր է Ցինլանտացիները հրաւիրել որպէսզի 10ը Յուլիսի համար և 4ն ալ պետական խորհրդին համար 14 պատուիրակ ընտրեն, որոնք իրաւունք պիտի ունենան Ցինլանտայի վերաբերեալ խնդիրներու մէջ կարծիք յայտնելու։

ՀՌՈՄ, 8.— Վիեննայէն կը հեռագրեն Ցիտալիա թէ կը փորձուի անվստահութիւն յառաջ լիրել այն սէրուիենց դէմ որոնք կ'աչխատին պալքանեան մրուիւն մը կազմել Սրեւելքի մէջ Աւստրիոյ ծուալուիմին դէմ։ Մանաւանդ կ'ուզուի կրեակէի խնդիրն երեսն հանել յուսալով որ այս կերպով Թուրքիոյ և պաշտպան սերուիենց միջև գժտութիւն կրնան յառաջ բերել։

—Հռոմի քաղաքական չրջանակներուն մէջ կը հաւատան թէ կրեսէի համար հրատարակուած բոլոր լուրերը կանխաճա են։ Ցորչափ Ցաւնասանի վիճակը մտահոգութիւն պատճառէ սերուիենց, երբեք որոշում չպիտի արուի կրեսէի համար։

ԲՈՒՐԻՋ, 8.— Երեսփ. ժողովը 142ի դէմ 379 քուէով ընդունեց ընտրական յուցակներու վերահաստատումը և 235ի դէմ 281 քուէով համեմատական քուէով երեսփոխան ընտրելու սկզբունքը։ Այս քուէարկութենէն յետոյ նախարարապետ Մ. Պալան յայտարարելով թէ համեմատական թիւով երեսփոխան ընտրելու սկզբունքը յառաջիկայ ընտրութեանց մէջ գործադրել կարելի չէ, վատահութեան խնդիր յարուց։ Ժողովը եա առնելով իր որոշումը 225ի դէմ 221 քուէով մերժեց առաջին յօդուածը։ Ժողովը սկսաւ երէմտցոյցն վիճաբանութիւնն և եւրոմական նախարարն առաջարկեց Ուր-էն զատ ամէն օր անընդհատ չարունակել այս վիճաբանութիւնը։

—Թուրքիոյ եղմական նախարար Ճավիտ պէյ Թանի կ. Պոլսոյ իթթիակցին հետ տեսակցելով յայտնեց թէ ծրագիր ունի Օսմ. Պանքան Թուրքիոյ Պետական պանքան ընել։

—Օգոստոսէն Պլէսիս յայտնեց թէ ի մտոյ կ. Պոլիս սլիսի երթայ այնտեղ օգնութեամբ փորձեր կատարելու համար։

ՊՕՆՕՅԻ ՉԵՂՉ
ԵՒ ԱՒԱՆԴԻ ՎՐԱՅ
ՓՈԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ս. Նահնիչեան վաճառականական պօնօներ կը գեղչէ, նաեւ փոխատուութիւն կ'ընէ գոհարեղէնի, մանիֆաթուրայի և այլ արժէքաւոր ապրանքոց վրայ։

Տիմել Կ. Պոլիս, Գամօնտօ խան Թիւ 20 դրասենեակը։ 4—1

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻՋ 1828—1829

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԲԱՐԻՋ, ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՆ 9

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ
ՀՐԴԵՀԻ ԾԻԻ

Ապահովագրեալ դրամագլուխ	25 միլիառ	ֆր.
1907ին գանձուած ապահովավճար	28 միլիոն	»
Մինչև 1907ի վերջը հատուցուած վնասք	350	» »
Դրամագլուխ և պահեստք	134	» »

ԿԵԱՆՔԻ ԾԻԻ

Ընթացիկ ապահովագրութիւնք	338½	» »
1907ին գանձուած ապահովավճար	12½	» »
Մինչև 1907ի վերջը հատուցուած վնասք	231	» »
Դրամագլուխ և պահեստք	179	» »

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութեան կրկին ճիւղերու դրամագլուխն ու պահեստը խոշոր գումար մը կը կազմեն որ ետկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՕՆի ապահովագրեալոց։

Սրեւելքի համար մասնաւոր զգուշակ սակագոյց, նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱԶԱՆՑ քան ուրիշ ո՛և է Ընկերութեան պայմանները։ Ապահովագրութեան ամէն ձևերուն ամէնէն աժան գիներով օրինակի համար՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԷՊ ՄԱՀՈՒ, ԽՈՒՌ, ԴՐԱՄՕԾԻՏԻ, ԵՒՆ.։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհանուր Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Պետ կեցաց ճիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Քաթըրճը Օղլու բասաժ։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Հոկտեմբեր, 1909

Օսմ. քօնսօլիտէ բացուեցաւ	Ղրշ.	101 31
» » ամէնէն վար	»	101 29
» » » բարձր	»	101 37
» » » գուեցաւ	»	101 36½
Երկաթուղի բացուեցաւ	Ֆր.	213 75
» ամէնէն վար	»	213
» ամէնէն բարձր	»	214 37½
» գոցուեցաւ	»	213. 50
Օսմ. Պանքա	Լ. Օ.	20 30
Շերքէթի Խայրիյէ	» »	39
» Համիտիյէ	» »	4 27½
Թրամվայ բաժնեթուղթ	» »	8 62½
» Ժուխտաս	» »	4 72½
» պարտաթուղթ	Ֆր.	492
Անատօլուի երկթ. բժնեթղթ.	»	513
Պալիս Գարապարն	»	430

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Պէշլիք	103 20
Մէթալիք	101
Մէճիտիէ	108 09
» մնացուք	104 20
20 ֆրանքնոց	87 12
Անգլ. Ոսկի	109 37
Բօլ Իմպերիալ	90 10
20 մարքնոց	107 20
Ռուպլի	8 64

DEUTSCHE BANK
ՏԷՕՉԷՆ ՊԱՆՔ
ՊԷՐԼԻՆ
Հիմնեալ 1870ին

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարեալ	Մարք 200,000,000
Պահեստք ի վերջ 1908ի	103,699,000
Շահաբաժինք 1899էն 1903, 11%	
1904էն 1908 12%	

Մանաճիւղք՝ Պրեմէն, Տրէզտէն, Ֆրանքֆօրթ, Համպուրգ, Լայպցիկ, Միւնխէն, Լոնտոն, Նիւրեմպէրկ, Վիեննա։

Մանաճիւղ ի Կ. Պոլիս։

Գլխաւոր կեդրոն Կալաթա, Վօյվոտա փողոց, 25-27, Անատոլուի երկաթուղիի ընկերութեան պատասխանատուն մէջ (որ չնուելու վրայ է)։

Գործակալութիւն Պոլսոյ կողմը, եւ առժամեայ գրասենեակ Տնօրէնութեան, Պամամճեան Խան, Աչիր էֆ. Քիթիւզհանէ փողոց։

Մնատուկը բաց պիտի ըլլայ ժամը 9ուկէսէն 4 ուրբաթ օրերը 9ուկէսէն 1։

Տէօչէ Պանքին Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղը կ'զբաղի ամէն տեսակ Պանքայի գործողութիւններով։—Հաշուընթացներ կը բանայ։ Ի տես կամ պայմանով վճարելի գումարներ կ'ընդունի։ Հաշուընթացով փոխատուութիւն կ'ընէ եւ բաշխաւորութեան փոխարէն։— Թուղթեր կը գնէ։— Ներքին գաւառներու եւ արտասահմանի ամէն կարեւոր հրապարակներու վրայ չէք եւ փոխանակիր կը գնէ ու կը վաճառէ։— Կուտայ վարկի նամակներ, վճարման հրամաններ, թէ՛ գրով եւ թէ հեռագրով, աշխարհի ամէն կարեւոր հրապարակներուն վրայ։— Ամէն երկիրներու մէջ կը դանձէ մուրհակներ ու առեւելիքներ։— Ապրանքներու ներածման համար վարկ կը բանայ առեւտրական թուղթերով։— Կ. Պոլսոյ և օտար Սակարաններու մէջ արժեթուղթեր կը գնէ ու կը վաճառէ։ —Արժեթուղթեր ի պահ կ'ընդունի։

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՁՈՒԼԱՐԱՆ
ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՌԵՐՈՒ
ԳՐԻԳՈՐ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ
ՊԱՊԸ ԱԼԻ, ՁԸՂԱԼ ՕՂԼՈՒ ԵՕԳՈՒՇՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Երեսուներեքերկ տարիներէ ի վեր հիմնուած այս Ձուլարանը վերջերս եւրոպական կատարելագործուած նոր մեքենաներ բերած է եւ պատրաստ է, առաջուան պես, Հայերէն, Թուրքերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն, Սբրայեցերէն եւ Ռուսերէն տառեր ձուլել։ Ձոյս տեսակ մասնաւորապես Հայերէն տառերու։ Ձուլարանիս սեփականութիւնն է Ձանիկ Արամեանի փորագրած կաղապարները՝ Արամեան գեղեցիկ տառերու համար։ Ձոյս տեսակ Յունական եւ Թուրքերէնի, ինչպես նաեւ մասնաւոր տառեր Արաբերէնի եւ Պարսկերէնի համար։

Տառերու բաղադրութեան եւ պատրաստութեան համար մեծ խնամք կը տարուի։ Տոկունութիւնն ու գեղեցկութիւնը երաշխաւորուած։

Բացի տարիէ ի վեր Ձուլարանս մասնաճիւղ մըն ալ Գանիրէի մէջ ունի, որ բացի Եգիպտոսէն՝ գործառնութեան մէջ է Թունուզի, Պարսկաստանի եւ Հնդկաստանի հետ։

Գաւառներէն յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին եւ կը կատարուին խնամով։

Փափաքողներուն տառատեսակներ կը ղրկուին։

ԽՈՏ ԶԱՓԱՀՈՒՐ ԳԻՆԵՐ

☞ Բիչ օրէն հրապարակ պիտի ելնէ նաեւ բոլորովին նոր տեսակ կաղապարներու վրայ ձուլուած 16 փունքօ բուրբերէն գեղեցիկ տառեր։

☞ Երկար տարիներէ ի վեր սոյն Ձուլարանին պատասխանատուութեան մէջ գտնուող նախիկ արտ Ագրբերեան (Պապա Խաչիկ) այլ եւս սոյն հաստատութեան մէջ չի ծառայեր։ 50—1

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ՕԳՈ. 2/14 ԵՒ 1320 ՍԷՖ. 20 ԹՈՒԱԿԻՐ ՖԷՐՄԱՆՈՎ

Դիմել Ընկերութեան կեդր. Գրասենեակը, Գալաթիա Նաղլը խան, Հէդրէլ փողոց, թիւ 14, Քօնքէսիվէ վաճառատան դիմաց կամ հետեւեալ հասցէներուն։

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ։
» Մ. Ի. Սաուօք, Շէյխ-իւլ-Իսլամ խան, Պահչէ Գաքու թիւ 10։
» Ազամի պէյ և Ընկ. Վէզնէճիլէր փողոց։
» Պ. Ս. Սյմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ Պահչէ Գալաթա, Իպմիր փողոց։
Գատզիւղ, Ալէքսանդր Ալէքսիատես Շուէյայի հրապարակ։
» Մ. Ա. Անդրէա, Մօսա Ճաուաշի։
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի։
Բեյրութ, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Մեծ Փողոց։
Շէյխ, Մ. Է. Ռօսի, Պէօյիւքտէրէ Ճաուտան, թիւ 137։
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիւրեանց, թիւ 12 Թիւնէլ խան։
Լուծ կղզի, Րէսուլ Էֆ.։
Մոդրիւիւղ Մ. Ա. Անդրէասես, կայսրանի հրապարակ։
Սան Սթեֆանօ, Քէչէճեան Էֆ.։

Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՏՈՔԹ. Ա. ՈՒՆՃԵԱՆ
ՄԱՆԿԱՆԱԳԷՏ

Ականջի, Քիթի ու Կոկորդի Հիւանդութեանց

Բարկի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով մինչեւ յարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած եղկքարակատութեան, տաք օդի, արհեստաւօրքիի և ուրիշ նորագիտ մեթոտներով հիմնական կերպով կը բուժէ խուլութիւնը, ականջի խժալը, դլխու հնացած ցաւերը, դլխու պռոյտը, վերջապէս ականջի, քիթի, կոկորդի, բերնի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները։ Քիթի, երեսի վրայ եղած ածելութիւնները, առանց գործողութեան, մասնաւոր մեթոտով կը չակէ ու դլխու ու վիզի վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ։ Կոկորդի նշիկները (պատճիք) կը հանէ առանց արիւնաեղութեան, իր մասնաւոր գործիքովը։ Կը դանուի ամէն օր, մինչեւ կէս օր Պահչէ Գաքու, Հասմախէ Սիպիլի դէմ, Սրիկ Իւթիւճեան դեղատունը, իսկ կէս օրէ վերջ Բերա, Շիտակ Ճամպան, Թաքսիմ Յրանս. Հիւանդանոցին դէմ, թիւ 41 տունը։ Հիւանդները իրենց տունը դիմող ամեն հիւանդները, իսկ վկայեալ պաքատները միշտ ձրի կը դարմանէ։ 50-14

ՕՔՏԻԼ ՁԱՆԻԿ
Ա. ՔԷՕՄԻՒՐՃԵԱՆ, ՍԱՄՍՈՆ

Մարախ մեծ պողոտային վրայ նոր կառուցուած Ուղեւորներու գոհունակութիւնը նպաստաւորած է։

ՏՊԱԳՐԻՉՆԵՐՈՒՆ

Կ'ուզէք ՄԱՐԻՆՕՆԻ տպագրական մեքենաներ։

Կ'ուզէք Թ. ԲԷՆՕ եւ ՈՐԴԻ ամեն չեզուէ գրեր, գիծեր, եւ զարդեր։

Կ'ուզէք Շ. ԼՕՐԻՅՕԻ մելան։

Կ'ուզէք ՄԵՐԿԷՆԹԱԼԷՐ ԼԻՆՕԹԱՅՐ ԸՆԿ.ԸՆԱՆ (ի Նիւեօրք) գիր շարելու մեքենայ։

Կ'ուզէք ամեն տեսակ թուղթեր։

Դիմեցէք։

ԴՕՔԹՈՒՐ ԵԳԲԱՐՑ

Քիւչիւք Ապուս Էֆ. խան, Թ. 3, ՍՔԱՆՏՈՒԼ

Գաթալօկներ կ'դրուին դիմողներուն տեսամադրութեան ներքեւ, ընթացիկ գին, եւլցի ցոյց տալով։ 20—8

ՊԱՐՈՒԹԱՆ

ԲԴ.

Խոշոր մարդուն այդեամանը գետնէն վերցուց ու կարդաց.

Վ. Հ. Պ. ԺՈՒՐՕՄԸՆ

Նախկին կամաւոր Կարիսպոլիի
Նախկին սպայ Հարաւային Բանակաց
(Իտալիա-Ամերիկա)
30, Լէհէնի փողոց

Իր բարեկամներէն երկու երիտասարդ լինդրեց որ հետեւեալ առաւօտ Պ. Ժաքսոնսըի տունը երթան, պայմանները կարգադրեն և ապա Լուվրի պանդոկը վերադառնալով՝ արդիւնքը հաղորդեն իրեն, ուսոր ալ այն գիշեր հոն պիտի մնար։

Ռաուլ այս գործին մէջ թակարդի մը հոտ կ'առնէր. ուստի այդ ժամադրավայրի մասին տեղեկութիւններ ձեռք բերել և իմացաւ որ այդ մարդը կառավարի պանդոկ մը կը բնակէր ու ինչ՛ով ապրիլը գիտցող չկար։

—Ուրեմն, խորհեցաւ Ռաուլ, այս մարդը ինձի հետ կառնչուիլ լինչ նպատակ ունի։ Եթէ գիս սպաննէ՝ լինչ կը չահի։ Ընել է ծածուկ պատճառ մը կայ, զոր ես չեմ տեսներ, ուրեմն...

Այս խորհրդածութեան ամենաբնական եղրակացութիւնը սա եղաւ որ, գլխուն մէջ կասկածներ ծագեցան և երբ Լուվրի պանդոկը գնաց՝ գլխուն եկածը չպատմեց Բլամրանի, որ դեռ պատիժ չէր։

Աւտուն վիճակը եկան։ Պ. Ժաքսոնը կը հաւանէր սուրով մենամարտիլ, բայց անմիջապէս, վէնտէնի անսաւը։

Ռաուլ ամենևին վատահութիւն չունէր, բայց անսարքերութիւն կեղծելով ըսաւ.

—Լա՛ւ, դ'ընդունիմ, երթա՛նք։

Ճանի մը վայրկեան մենամարտելէ ետքը՝ Ռաուլ ալ սանրչէն թեթև մը վիրաւորուեցաւ։ Ժաքսոնը կ'ուզէր մենամարտութիւնը չարունակել, բայց Ռաուլի վկայներն ընդդիմացան, և Ռաուլ աւտն վերադարձաւ՝ այսչափ ժամն ազատելուն ուրախանալով։

Բայց աւելի իրիկուընէ ի վեր իր արիւնն միաքը չատ յաւել գացած էր. վէպիենի մօտ իր վրայ եղած յարձակման և այս աւտնց ըսածաւոր պատճառի մենամարտութեան միջև տարօրինակ զուգադիպութիւն մը կը տեսնէր և գուշակեց որ այս երկու դէպքերուն մէջ ալ Բլամրանի մասը կայ։

Երբ այդ կասկածը ծագեցաւ մըտքին մէջ, նախընթաց օրերու մէջ պատահած լսել մը անոնգ դէպքեր ալ յիշեց, անոնց նշանակութիւնը փնտռեց, վարպետութեամբ մարքիզը հարցաքննեց և վերջ ի վերջոյ իր կասկածները տատրգութեան փոխուեցան։

Իր մեղակցին այս վատ մտածութիւնը ատելիք կը զայրացնէր գինքը, բայց երկիւղի զգացում մըն ալ կը խառնուէր այդ բարկութեան, վասն զի կը խորհէր որ դիպուածը երկու անգամ հրաչքով օգնէր էր իրեն, բայց երրորդ փորձ մը կրնար աղետարեր ըլլալ։

Հիմայ իր վրայ խոհեմութիւն եկած էր. գողցած գրամը կ'ուզէր պատուաստոր կերպով վայելել։

Ուսոյն ինչն ալ սկսաւ իր մեղսակիցը անվերապահութեան մէջող մը փնտռել, ինչ որ դիւրին չէր։

Նախ և առաջ ուշադրութեան արժանացուց Բլամրանի յատակագիծը օգը հանել և ամուսնութիւնը չարչը ձգել։

Բայց աւելի իրիկուընէ ի վեր իր արիւնն միաքը չատ յաւել գացած էր. վէպիենի մօտ իր վրայ եղած յարձակման և այս աւտնց ըսածաւոր պատճառի մենամարտութեան միջև տարօրինակ զուգադիպութիւն մը կը տեսնէր

Ահա՛ այս բանին վրայ երկարօրէն խորհելէ ետքը գլուխ Տիկին Ժօվէլի և Ժամադրութիւն մը ընդրեց անկէ։

Խելքն կինը որոշակի ժամուն Վէպիենէ վաղեց, և զարմացաւ հոն գտնելով իր առջև Ռաուլը, այն բարի գաւակը, որուն գործակիցները գինքը հրապուրեր էին։

Տարաբաղդ կինը, ժպտուն ու երջանիկ, նոսաւ թևկապոցի մը վրայ, մինչդեռ Ռաուլ իր առջև ծունդի ելած, իր ամենէն անոյշ ձայնովը կը մրմնջէր.

—Ինչ չաւտյաւ պատճառեցի, մա՛յր, կը ղղամ. վես մարիկ ըրէ՛...

Ցանկարծ դուռը բացուեցաւ և Պ. Ժօվէլ, ըէվօլվէրը ձեռքը, երեւցաւ սեմին վրայ ասկալի կերպով ժպտելով։

—Մէհ, ինձի չէիք սպասեր, ըսաւ, կը կարծէիք որ իմ տիսար վատահութիւնս չափահասներ անպատիժ պիտի թողու ձեզ...

Ռաուլ, արիւնար Տիկին Ժօվէլի առջև կանգնած, կը սպասէր որ զինուսալը գինքը սպաննէ։

—Հաւատացէ՛ք, հօրեղբայր, սկսաւ ըսել...

—Բաւական է, ըսաւ սեղանատերը սպառնական ձայնով, այսքան սուտ ու նշաւակութիւնը բաւական է։ Վերջ տանք այս գարշելի կատակերգութեան։

—Պարոյ տեղը մի՛ ուռանաք. ես ամէն բան գիտեմ։ Գիտեմ որ կնոջս ապամանդները գրաւի դրուեցան և ո՛ր ձեռքով։ Գիտեմ թէ ո՛վ ըրաւ այն գողութիւնը, որու համար անմեղ Բըրթոլէնը տասներկու տարուան քանտարկուած էր։

Իրեն այնպէս թուեցաւ որ անոր գուշակած սխալը կրնար պարզուիլ։

—Պարո՛ն, սկսաւ ըսել, կ'աղաչեմ որ հանիք...

—Մէհ, լռեցէ՛ք... գոչեց սեղանատերը ահաւոր ձայնով, լռեցէ՛ք... Ես ձեզ երկուքդ միասին դանելու և երկուքդ ալ սպաննելու հաստատ դիտաւորութեամբ եկած էի, բայց այդ գործքիւնը չունիմ... չեմ կրնար անպէն մարդ մը սպաննել...

Ռաուլ փորձել խօսիլ։

—Խօսքս մի՛ կտրէք, ըսաւ Պ. Ժօվէլ։ Գիտեմ որ օրէնքը անպատուհասել ամուսնոյ մը բարկութիւնը կը նկրէ, բայց ես այդ արատութիւնէն չեմ ուզեր օգտուիլ։ Ահա ձեր վճռարանին վրայ իմիմիա նման բեվոլվէր մը կը տեսնեմ. առէք և ինքզինքիդ պաշտպանեցէք։

—Լսէ՛ք...

—Պաշտպանեցէք ինքզինքիդ, դոչեց սեղանատերը, ապա թէ ոչ...

(Շարունակելի)